

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 5. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

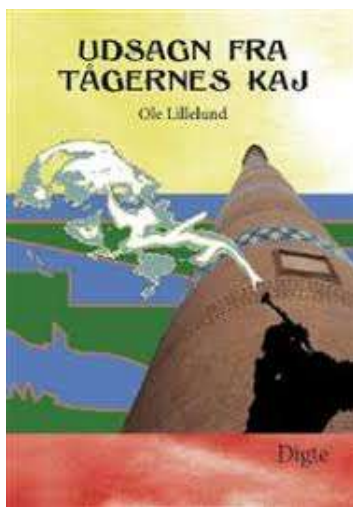
Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Fra Fyn til Uzbekistan og hjem igen

I en retfærdig verden ville Ole Lillelund være lige så stort et navn som sin tætteste åndelige slægtning Dan Turell, der på lignende vis...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem de skriver om.

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

Steinbeck-tema i Den smalle bog

- Læs Egil Hvid-Olsens introduktioner til ni af hovedværkerne

torsdag den 23. juli 2020

Tomme rum fulde af liv

Anette H. Flensburg: "Vi bor i hinanden", Forlaget Wunderbuch 2014, 70 sider, 150 kr.

Anette H. Flensburg: "Space without a Place", Brandts 2016, 81 sider, 149 kr.

Anette Harboe Flensburg: "Reol spejl cirkel", Forlaget Wunderbuch 2019, 96 sider, 200 kr.

Anette Harboe Flensburg: "In Company with No-One", Trapholt 2019, 64 sider, 125 kr.

Af Egil Hvid-Olsen.

De seneste år er der udkommet en række bøger og kataloger om Anette Harboe Flensburgs kunst. De to seneste udkom sidste år, men her vil også en udgivelse fra 2014 og 2016 blive omtalt.

Vi bor i hinanden

Flensburg er mest kendt for sine malerier af mennesketomme rum, der dog synes besjælede, når man ser nærmere på dem. De indeholder mere, end man først får øje på. I "Vi bor i hinanden" skriver Anette H. Flensburg i nogle korte tekster om sin afdøde fars nærvær. En stol knirker, som om en usynlig person rejser sig fra den. "Og endnu engang, nu lidt højere, som var der en der satte sig ned igen. Jo, du er her stadig. Det er kun selve livet, der har forladt dig og på den måde også mig. Det helt

relationsløse, objektive fænomen." (s. 21). Således kan der være aftryk af dem, der har været, i et rum; minder, der manifesterer den afdødes nærvær. På den måde fyldes selv det tomme rum af liv.

Flensburg opbygger rum til potentielt liv, idet hun laver modeller, der kan kombineres på forskellige måder. Derved kan lys og liv tage bolig mellem og i de bestanddele, rummene er bygget op af.

I bogens midterste tekst beskriver Flensburg sin arbejdsmetode: "Hver dag sætter jeg papstykker sammen med nåle, så de danner hjørner, bund og tag. Jeg skærer huller i papet, så der kommer passager mellem forskellige inddelinger. Jeg piller vægge ned og sætter andre op, jeg lader en lysstråle kaste en figur op på en væg, jeg spærrer for lyset, så kun skyggen bliver tilbage. Jeg fotograferer disse midlertidige rum, jeg forestiller mig at disse rum måske findes som maleri, jeg forsøger at bygge rummet op i et maleri, når det lykkes bliver det altid et helt andet rum, der kun findes som maleri." (s. 32).

Det er fotografier af disse rum, og vist nok også et par fotografier af "rigtige" rum (s. 50-51), der udgør bogens illustrationer. Selvom gengivelserne er irriterende små, er det svært ikke at blive grebet af korrespondancen mellem teksterne og illustrationerne. Man føler sig mærkeligt hjemme i de tomme rum, på udkig efter en stol, der måske viser sig at knirke, skønt ingen sidder i den.

Space without a Place – Rum uden sted

En tristesse, der vil dig noget

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

Email address...

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

▼ 2020 (37)

- ▶ september (4)
- ▶ august (6)

▼ juli (6)

Udendørs kunst i provinsen

[Tomme rum fulde af liv](#)

[Afdæmpet, men bestemt feminisme](#)

[Tabula rasa - eller Shaker Loops](#)

[Op bag månens ansigt](#)

[Børn på flugt](#)

- ▶ juni (5)
- ▶ maj (3)
- ▶ april (2)
- ▶ marts (4)
- ▶ februar (3)
- ▶ januar (4)

▶ 2019 (49)

- ▶ 2018 (43)
- ▶ 2017 (36)
- ▶ 2016 (34)

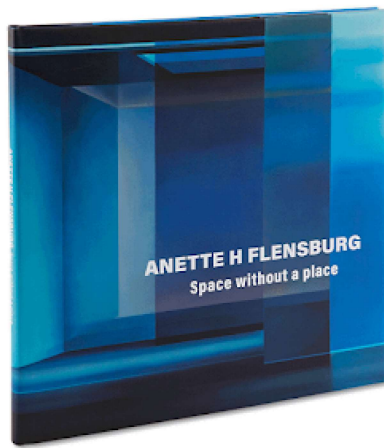
Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

Mange af Anette Harboe Flensburgs malerier har drilske titler som "Between presence and metaphore" (s. 19), "A message about absence" (s. 25), "Even a significant moment cannot help but pass" (s. 37), "Saying nothing in order to say something else" (s. 60-61), "In front – but

still behind" (s. 62), "At bygge et rum der ikke findes" (s. 7, 9), "Space without a place" (s. 10-13), hvoraf den sidste også er bogens titel. Kurator Anna Krogh gør i bogens første kapitel opmærksom på det selvmodsigende i et rum uden et sted, men det er for så vidt det, Flensburg maler. På hendes lærreder udfolder tredimensionelle rum sig for beskuerens øjne, men i virkeligheden er de flade som de lærreder, de er malet på, og man kan derfor ikke bevæge sig ind i dem. Og dog... Med synet kan man bevæge sig rundt i rummene, der viser sig meget vel at kunne rumme mere, end man sansede i første omgang. En eller flere transparente flader dækker over det, der befinder sig bagved: Måske en mørkere transparent flade, måske en åbning til et bagvedliggende lokale. Skarphe den erstattes af det diffuse. Sanserne drilles af lysindfald og skygger, alt sammen frembragt af farver i varierende nuancer, hvilket Anna Krogh også kommer ind på: "Harboe Flensburgs farver udgør ikke en associationstest om hvad man tænker eller føler når man eksempelvis ser farven blå. Men de bærer på en følelse, en stemning. En hemmelighed? I hvert fald formidler de noget andet, noget vi ikke kan se og identificere, men som helt tydeligt er der." (s. 41).

Mens Krogh i sin korte tekst skriver mest om farverne i Flensburgs værker, supplerer Carsten Thau med en beskrivelse af lysindfaldet og de arkitektoniske elementer, hvilket fører til en oplagt parallel mellem Hammershøi og Flensburg. Videre påviser Thau indsigtfuldt en inspiration fra Bauhaus - særligt Piet Mondrian - i Flensburgs værker. Bogens sidste kapitel består af Jørgen Dehs' fortolkning af Flensburgs bog "Vi bor i hinanden" (se ovenfor), som Dehs anskuer som en vandring i melankoliens rum. Undervejs påpeges den vigtige pointe, at bogens gengivne fotos ikke er ene om at være kunstværker, men at bogen selv udgør et samlet kunstværk.

"Space without a place" indeholder nogle gode, informative tekster, men dens største styrke er de fabelagtigt flotte og klare gengivelser af Flensburgs værker (primært udført mellem 2010 og 2016). Dem kan man betragte igen og igen, uden at blive færdig med at lade blikket vandre rundt, for dels er værkerne udført med en fænomenal akkuratess, dels lokker motiverne gang på gang beskueren ind til en afsøgning af de indbydende, mystiske og fascinerende rum, Flensburg er så dygtig til at opbygge på sine lærreder.

- antologi (1)
- boganmeldelse (68)
- dagbøger (1)
- digtsamling (26)
- En litterær refleksion (5)
- essay (4)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (10)
- klassikerlæsning (13)
- kortroman (2)
- kunstbog (9)
- lyrik (3)
- noveller (3)
- prosa (5)
- prosadigt (2)
- roman (15)

Sidevisninger i alt

119,381

Reol spejl cirkel

Mange billedkunstnere er påholdende med at tale om deres kunst, vel sagtens fordi de synes, at de meddeler sig bedre og mere præcist i billeder end i ord. Ellers var de vel blevet forfattere. I "Reol spejl cirkel" gør Anette H. Flensburg dog også brug af ord, idet hun udfolder nogle tanker om,

hvad det er, hun gerne vil udtrykke i sine værker. Mange af forklaringerne forbliver antydningssvise, nok mest fordi det ikke er så let at sætte ord på det kunstneriske udtryk, men sikkert også fordi ord kan ensrette og

fastlåse, så værkerne efterfølgende må kæmpe sig fri af den fastlagte tolkning.

I forlagets pressemeddelelse oplyses det, at "Reol spejl cirkel" på mange måder er "en forlængelse af Anette Harbo Flensburgs Vi bor i hinanden". Mens "Vi bor i hinanden" er en ret lille sag, er "Reol spejl cirkel" en noget større og meget smuk bog. Begge forsider minder om noget, en Bauhaus-kunstner kunne have tegnet, og også i "Reol spejl cirkel" er det mest fotografier, der er gengivet. Her er der dog også billeder af andre kunstneres værker, samt fortolkninger af disse. Der er desuden eksempler på værker af Flensburg, som træder udenfor hendes kendte rummotiver. Læseren præsenteres blandt andet for nogle særegne portrætter. Dette har noget at gøre med, at Flensburg kredser om selve eksistensen. Hvad gør mig til mig, og er jeg den samme nu som for 10 minutter eller 10 år siden? Det er de samme spørgsmål, der kredses om i tekst og billeder gennem resten af bogen, og undervejs inddrages skønlitteratur og filosofiske tekster. Sidstnævnte er kunstneren blevet fortrolig med under sine filosofistudier på Københavns Universitet fra 1994 til '96. De af filosofien befrugtede tanker om jegets eksistens og dets vilkår træder ind i en konkret ramme, når Flensburg arbejder: "Ensomheden i værkstedet består i med fuldt overlæg at gå ind i en individuel uvirkelighed, hvor jeg er et jeg, der er momentvis fri for mig selv. Isolationen er ikke primært fysisk, men temporal, fordi enhver tilblivelse orienterer sig mod fremtiden, det at noget er på vej uden man kender tidspunkt, endemål og dets skæbne. Den selvvalgte flydende isolation er nødvendig for at give den egentlige ensomhed, en figur jeg kan se i øjnene, gøre udholdelig." (s. 46). Ensomheden er eksistentiel og fylder meget i Flensburgs værker af mennesketomme rum. Men som hun udfoldede i "Vi bor i hinanden", kan rummene fyldes af minder og mennesker eller minder om mennesker. Således peger ensomheden i rummene frem mod et fællesskab, også selvom intetheden hele tiden ligger på lur. Dette tydeliggøres i billedet af en rummodel, hvori der ligger printede portrætter på gulvet. Fotografiet ledsages af teksten: "Vi henter hinanden ud af ikkestedshuset. Vi siger kom lad mig sige det du tænker, og det du ikke tænker. For jeg kan intet høre og jeg kan høre det hele. Jeg kan se dit modermærke bag dit højre øre, det mærke som du ikke selv kan se men læser som blindskrift, når du fører din finger hen over den lille forhøjning i huden, når du falder ind i dig selv. Jeg er dit vidne, der bærer din ensomheds byrde et sekund af gangen." (s. 81). Flensburgs malerier af tomme rum understreger, at hvert menneske inderst inde er ensomt. Alle har erfaringer, man ikke deler med andre, dels fordi nogle af dem er private, dels fordi man konstant bliver bombarderet af sansindtryk, som man ikke kan dele simultant med andre. Vi sætter jo ikke ord på hver enkelt lille detalje, der er med til at forme os. Men på trods af denne ensomhed, kan vi lade andre få indblik i, hvem vi er. Dette indblik svarer til den enkeltes oplevelse af de værker, Flensburg præsenterer beskueren for. Her kan man kigge ind i et personligt rum og gå på opdagelse med øjnene. Ens nysgerrighed kan vækkes, som når man lærer et andet menneske at kende. Undersøgelsen kan fylde en med varme eller kulde og alt muligt der i mellem. Men den dybeste personlighed lærer man aldrig at kende, for den findes i den umalede og umalelige førstesal, der kun sjældent findes en trappe op til i Flensburgs malerier (s. 56). Men selvom man ikke kan nå hele vejen rundt i personlighedsbygningen, er der andre veje at gå. De tomme rum er nemlig så markant tomme, og ensomheden så insisterende, at man efter en tid drages mod den fylde, der findes i selskabet med andre mennesker. Således afspejler værkerne beskuerens egen eksistentielle ensomhed, der får vedkommendes jeg til at råbe efter et du. De byder beskueren velkommen i et på samme tid ukendt og genkendeligt personlighedsrum, men peger ligefuldt ud mod fællesskabet, når ensomheden bliver for tyngende. Teksterne i "Reol spejl cirkel" består af tankerækker af varierende længde. De kan måske også betegnes som bittesmå essays. Mange af dem har også præg af digte. Der er ikke nogen egentlig sammenhæng mellem de enkelte tekster, men de kredser om de samme problemstillinger og udgør således alligevel et hele i samspil med hinanden og bogen illustrationer. Som det var tilfældet med "Vi bor i hinanden" er "Reol spejl cirkel" et kunstværk i sig selv.

In Company with No-One

Indtil d. 22. november 2020 kan man i Trapholt i Kolding opleve udstillingen "In Company with No-One", der byder på nogle af Anette Harbo Flensburgs nyeste værker. Til denne udstilling er der udarbejdet et katalog, der er noget mere beskedent end "Space without a place". Det ændrer dog ikke ved, at "In Company with No-One" er en fin udgivelse med gode værk gengivelser og to tekster, der tilsammen giver en hurtig introduktion til Flensburgs værker. Museumsinspektør Katrine Stenum Mortensen præsenterer en indfaldsvinkel, som ingen af de andre nævnte bøger er kommet ind på i samme grad, nemlig den kropslige og sanselige erkendelse, der vækkes i mødet med Flensburgs værker, fremfor de "betydninger, kontekster og repræsentationer" (s. 5), man ellers har en

tendens til at fokusere på. Mange af de malerier, der er udstillet på Trapholt er i så store formater, at man nærmest suges ind i dem, hvorved det sanselige i hvert fald i første omgang skubber fortolkningerne til side. Sansningen er da også selve baggrunden for Anette H. Flensburgs værker. Selv i tanker, forestillinger og drømme er der sansning, hvilket kunstneren fortæller i et interview om udstillingen "In

Company with No-One": "Titlen refererer til en fortælling af Samuel Beckett, der hedder "Company". Den handler om en dreng, der føler sig ensom og uforstået. Om natten, når han ligger vågen i mørket på sit værelse, opfinder han imaginære stemmer, der holder ham ved selskab, og danner et savnet resonansrum for mere eller mindre abstrakte tanker. F.eks. tænker han over hvordan og hvorfor der i et erindringsbillede kan opstå et særligt lys uden fysisk kilde, og uden at dette lys står i modsætning til mørket." (s. 8).

Dette citat er godt at slutte med, fordi det konstaterer, at lyset kan vokse ud af mørket. Ovenstående kan ellers have givet læseren en forståelse af Flensburgs værker som dystre og triste i kraft af deres fokus på den eksistentielle ensomhed, men det er ikke tilfældet. Mange af malerierne er lyse og indbydende, andre vækker en pirrende nysgerrighed, og selv de mørke lokker som et kælderrum, der kalder på spændt udforskning. Samtidig er motiverne slet ikke så fremmede, for ganske vist forstås ensomhed normalt som noget negativt, men mange har det ganske godt i deres eget selskab, hvis blot det bliver afbrudt ind imellem af andre menneskers nærvær. Således er Flensburgs tomme rum ikke blot en gengivelse af den eksistentielle ensomhed, men af den store del af livet, vi hver især må leve alene; den del, hvor vi ikke er i interaktion med andre mennesker. På den måde bliver værkerne beskrivelser af det genkendelige daglige liv.

Indsendt af Egil Hvid-Olsen

Etiketter: [kunstbog](#)

Ingen kommentarer:

Tilføj en kommentar

 Kommenter som: connyta (Goo ▼

[Nyere indlæg](#)

[Startside](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)